

پیش از برپایی، خانم‌ها خیمه را مرمت می‌کنند و به آن دخیل می‌بندند

سقای، جزئی از آیین‌های عزادار سیرجان است

به حسینیۀ ثارالله نمی‌آیند. اینجا فقط سینه‌زنی و نوحه‌خوانی است. خیلی هم گرم و پرشور است و معمولاً اشکم را درمی‌آورد. بسته به زمانی که می‌رسیم و جایی که پیدا می‌کنیم، گاهی روی سکوی بالایی می‌نشینیم و گاهی در سالن پایینی. چند تلویزیون هم در قسمت زنانه گذاشته‌اند که عزاداری مردها را تماشا کنند؛ اما آن قدر با صدای نوحه‌شان در حال و هوای خودم فرو می‌روم که یادم می‌رود نگاهی هم به تلویزیون بیندازم. عزاداری اینجا، هرشب متعلق به یکی از شهدای کربلاست و نوحه مخصوص به او را می‌خوانند. شب متعلق به حضرت علی اصغر(ع) را خیلی دوست دارم. دو سال قبل که در راه حسینیۀ ثارالله در شب عزاداری حضرت علی اصغر(ع) بودیم، نتایج کنکور کارشناسی ارشد آمد و دانشگاه علامه قبول شدم. آخر شب‌های حسینیۀ ثارالله به یاد ماندنی است. عزاداری که تمام می‌شود، درها را می‌بندند و سفره امام حسین(ع) را پهن می‌کنند. طعم غذاهای نذری‌اش یک چیز وصف ناشدنی است که آدم را بدجور نمک‌گیر می‌کند. اباعبدالله(ع) خودش کمک می‌کند که جمعیت به آن بزرگی را در عرض نیم ساعت شام می‌دهند و ساعت ۱۱ همگی در خانه‌هایمان هستیم و در فکر عزاداری روز بعد. حسینیۀ ثارالله سر چهارراه موحدی، نماز ظهر عاشورا هم برگزار می‌کند. صف‌هایی ایجاد می‌شود آن سرش ناپیدا. همزمان با اقامه نماز امام حسین(ع) در ظهر عاشورا، مردم سیرجان در این صف‌های طویل و در آن گرمای ظهرهای کویری، سر بر مُهر می‌گذارند تا فراموش نکنند رسالت اصلی عاشورا، حفظ نماز اول وقت بود.

● خانه حاج رشید؛ نوستالژی عزاداری‌های کودکی

اما ظهرهای دهه اول محرم حال و هوایی برایم دارد سرشار از نوستالژی دوران کودکی. پای صحبت خانم مؤیدم‌حسنی که بنشینید، تاریخچه‌ای دارد از این عزاداری‌های روزهای دهه اول محرم در سیرجان. منزل حاج رشید و کوچه‌ای که منزل در آن واقع است، معروف است به محل عزاداری‌های دهه اول محرم. از بین همه منازل که در این کوچه برای عزاداری اباعبدالله... آماده می‌شوند، انتخاب ما منزل حاج رشید است از همان دوران کودکی تا به حال.

مؤیدم‌حسنی که خود از نوادگان حاج رشید است پیشینه قدیمی این منزل را برایم به تصویر می‌کشد: «منزل حاج رشید در سال ۱۲۷۴ هجری قمری توسط مرحوم سیدابراهیم رضوی معروف به آسید ابراهیم بزرگ، ساخته و پنج سال بعد وقف اولاد شد تا محلی باشد برای عزاداری امام حسین(ع) و حالا بیش

از ۱۵۰ سال است که ۱۰ روز اول محرم در این محل عزای امام حسین(ع) بر پا می‌شود.» او به سنت‌های رایج در این منزل هم اشاره می‌کند: «آخرین جمعه مانده به شروع محرم، خیمه بزرگ عزاداری اباعبدالله در حیاط منزل حاج رشید با حضور نمایندگان هیئت‌های مذهبی و مسئولان شهرستان طی مراسمی بر پا می‌شود و پای منبر اباعبدالله اشکی ریخته می‌شود و همه آماده می‌شوند برای ۱۰ روز عزاداری دهه اول محرم.»

صحبت‌های خانم مؤیدم‌حسنی مرا می‌برد به حال و هوای دلچسب عزاداری‌های سراسر عمرم که همگی در این خانه گذشت.

خانه مرحوم سیدابراهیم رضوی معروف به حاج رشید هر سال کانون عزاداری‌های محرم در سیرجان است. خانه‌ای قدیمی که نمای خشت و گلی خود را حفظ کرده است. خدا رحمت کند مرحوم حاج رشید را که اگر خانه‌اش را وقف عزاداری اباعبدالله... نکرده بود، الان سرنوشتش شده بود مثل ساختمان شهرداری سیرجان که در واقع هویت سیرجان بود و بیانگر قدمت تاریخی این شهر که شبانه با خاک یکسانش کردند.

خانه حاج رشید در کوچه‌ای جنب بولوار دکتر صادقی واقع است که کوچه اصلی عزاداری سیرجانی‌ها در محرم است. خانه حاج آقا اعلاهم در این کوچه وقف عزاداری محرم است. همچنین وجود هیئت‌هایی چون کاروان حضرت علی اکبر(ع) و کاروان حضرت ابوالفضل(ع) و حسینیۀ ثارالله در این کوچه، آن را به قطب عزاداری بدل کرده است. هر ساله هیئت‌های عزاداری از سراسر شهر به این کوچه می‌آیند و مردم عزادار را دور خود جمع می‌کنند.

منزل مرحوم حاج رشید بنای قدیمی و بسیار بزرگی است با متراژ تقریباً هزار مترمربع و بادگیرهایی که یادگار معماری گذشته هستند و نماد شهرهای کویری. این خانه سه در بزرگ دارد؛ دو در چوبی که رو به کوچه عزاداری باز می‌شوند و یک در آهنی بزرگ در ضلع شرقی که رو به بولوار باز می‌شود. یکی از دو در چوبی محل عبور دسته‌های عزاداری و دیگری محل عبور عزاداران است. دسته‌هایی که به خانه وارد می‌شوند پس از دور زدن حیاط، از در آهنی خارج شده و به بولوار می‌روند. نمای خانه خشت و گلی است؛ اما اتاق‌ها پوشیده از گچ هستند. بماند که مرمت ناصحیح صورت گرفته بر پیکر نمای بیرونی خانه، آن را از حالت اصلی‌اش در آورده و چهره‌اش را کمی نخراشیده کرده است.

خانه مرحوم سیدابراهیم رضوی معروف به حاج رشید هر سال کانون عزاداری‌های محرم در سیرجان است. خانه‌ای قدیمی که نمای خشت و گلی خود را حفظ کرده است